

Revisionsrapport – Granskning av program för uppföljning av privata utförare

Följande nämnder har svarat på revisionsrapporten

- Kommunstyrelsen
- Produktionsstyrelsen
- Skolnämnden
- Kultur- och fritidsnämnden
- Vård- och omsorgsnämnden
- Socialnämnden

Byggnadsnämnden har svarat att nämnden har läst rapporten, tar till sig synpunkterna i sitt fortsatta arbete, och avser återkomma i frågan under hösten.

KS § 7:17

Dnr. KS 2018/0096

Svar på revisionsrapport – Granskning av program för uppföljning av privata utförare

Kommunstyrelsens beslut

1. Som yttrande till revisorerna överlämna tjänsteutlåtande daterat 2018-05-25.
2. Kommunstyrelsens kontor får i uppdrag att till årsredovisningen för 2018 utveckla Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse enligt förslag i tjänsteutlåtandet daterat 2018-05-25.

Sammanfattning

Kommunrevisorerna har genomfört en granskning av nämndernas uppföljning och insyn av privata utförare i enlighet med Kommunfullmäktiges *Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag av Österåkers kommun*. De berörda nämnderna har även behandlat revisionsrapporten. Kommunstyrelsen redovisar i föreliggande tjänsteutlåtande sina åtgärder som kommer att vidtas med anledning av granskningen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2018-05-16, § 5:9.
- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2018-05-25.
- Skolnämnden, 2018-05-08, SKN § 4:7.
- Kultur- och fritidsnämnden, 2018-05-04, KFN § 3:8.
- Socialnämnden, 2018-05-24, SN § 5:8.
- Byggnadsnämnden, ärendet behandlat vid möte 2018-05-22.
- Vård- och omsorgsnämnden, 2018-05-23, VON § 5:8.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens kontors beslutsförslag innebärande

1. Som yttrande till revisorerna överlämna tjänsteutlåtande daterat 2018-05-25.
2. Kommunstyrelsens kontor får i uppdrag att till årsredovisningen för 2018 utveckla Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse enligt förslag i tjänsteutlåtandet daterat 2018-05-25.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- De förtroendevalda revisorerna
- Kommunstyrelsens kontor
- Kommunkansliet

Tjänsteutlåtande

Enhet för budget och kvalitet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2018-05-25

Dnr KS 2018/0096

Yttrande angående revisionsrapport - Granskning av program för uppföljning av privata utförare.

Kommunrevisorerna har genomfört en granskning av nämndernas uppföljning och insyn av privata utförare i enlighet med Kommunfullmäktiges *Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag av Österåkers kommun*. De berörda nämnderna har även behandlat revisionsrapporten. Kommunstyrelsen redovisar i föreliggande tjänsteutlåtande sina åtgärder som kommer att vidtas med anledning av granskningen.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens beslut

1. Som yttrande till revisorerna överlämna tjänsteutlåtande daterat 2018-05-25.
2. Kommunstyrelsens kontor får i uppdrag att till årsredovisningen för 2018 utveckla Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse enligt förslag i tjänsteutlåtandet daterat 2018-05-25.

Bakgrund

Med anledning av Kommunallagens skärpning avseende kommunernas uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare, tog kommunen 2015 fram ett styrande program för detta. Kommunens revisorer har genomfört en granskning av hur programmet efterlevs i organisationen.

Revisorerna bedömer att ”kommunen i delar säkerställer en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten till del ges tillräcklig insyn i privata utförares verksamhet.”

Enligt revisorerna har Kommunstyrelsen beslutat om tydliga regler för vad som ska ingå i den årliga planen och det finns även en mall för att underlätta förvaltningarnas planering av arbetet.

Revisorerna rekommenderar följande åtgärder:

- Förbättra redovisningen av resultatet av uppföljningar.
- Förbättra återkoppling och rapportering till respektive nämnd.
- Förbättra möjligheterna för allmänheten att få tillgång till uppföljningarnas resultat.

För Kommunstyrelsens egen del har tidigare uppföljningar inte föranlett några särskilda granskningsområden. Brister finns dock i former för återkoppling till allmänheten, vilket är ett generellt utvecklingsområde för kommunen.

Tjänsteutlåtande

Övriga nämnders behandling av revisionsrapporten visar att man tagit till sig revisorernas synpunkter och har beslutat genomföra förändringar i enlighet med de rekommendationer som revisorerna föreslagit. Utfallet av detta kommer att redovisas vid årsredovisningen för 2018.

I samband med att Kommunfullmäktige beslutade om programmet beslutade man att uppföljningen av den egna regin ska ske på samma systematiska sätt, vilket rimmar väl med den modell för mål- och resultatstyrning som gäller i kommunen.

Förvaltningens slutsatser

Efterlevnaden av programmet har sedan det beslutades gradvis och stadigt förbättrats. Revisorerna anser att de regler som nämnderna har att följa och den mall som ska användas, är tydliga. Revisorernas rapport visar dock på några återstående delar som kommunen behöver utveckla. I enlighet med revisorernas förslag kommer därför mallen för verksamhetsberättelse vid årsredovisning för 2018 att kompletteras med en rubrik under vilken förvaltningarna ska beskriva analys och slutsatser av den uppföljning och insyn som man utövat, både på upphandlad verksamhet och på kommunens egen regi samt på vilket sätt som informationen har tillgängliggjorts för allmänheten.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

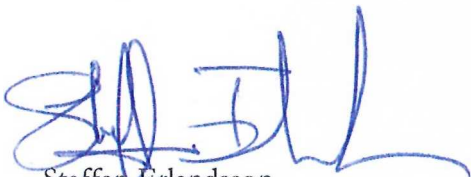
Skolnämnden, 2018-05-08, SKN § 4:7

Kultur- och fritidsnämnden, 2018-05-04, KFN § 3:8

Socialnämnden, 2018-05-24, SN § 5:8

Byggnadsnämnden, ärendet behandlat vid möte 2018-05-22

Vård- och omsorgsnämnden, 2018-05-23, VON § 5:8

Staffan Erlandsson

Tf. Kommundirektör

Mohammed Khoban

Budget- och kvalitetschef

Expedieras

PS § 5:8

Dnr PS 2018/0059-007 (2)

Revisionsrapport- Program för uppföljning av privata utförare

Produktionsstyrelsens beslut

Godkänna beslutsförslaget att tacka för informationen samt lägga densamma till handlingarna.

Sammanfattning

PwC har genomfört en granskning av nämndernas uppföljning och insyn av privata utförare i enlighet med Kommunfullmäktiges begäran. Produktionsstyrelsen var inte föremål för granskningen och har således inget att tillägga.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport- Program för uppföljning av privata utförare

Förslag till beslut

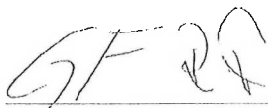
Gunnar Fristedt (M) yrkar bifall till produktionsförvaltningens beslutsförslag innebärande att tacka för rapporten och lägga densamma till handlingarna.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Produktionsstyrelsen beslutar enligt Gunnar Fristedts (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Akten
- Kommunstyrelsens kontor

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2018-05-08

Dnr PS 2018/0059-007

Till Produktionsstyrelsen

Information om revisionsrapport- Program för uppföljning av privata utförare

Sammanfattning

PwC har genomfört en granskning av nämndernas uppföljning och insyn av privata utförare i enlighet med Kommunfullmäktiges begäran. Produktionsstyrelsen var inte föremål för granskningen och har således inget att tillägga.

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsens beslut

Tacka för informationen och lägga densamma till handlingarna.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag av Österåkers kommun vid sammanträdet den 15 juni 2015. Programmet omfattar all verksamhet som Österåkers kommun upphandlar inom alla verksamhetsområden, en inte utförare av Personlig assistans samt fristående skolor och förskolor.

Förvaltningens slutsatser

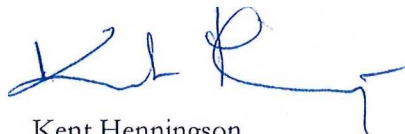
Granskningen har avgränsats till nämnder med verksamhet i annan drift än kommunal. Produktionsstyrelsens verksamheter är därför inte aktuella för denna revision.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

- Kommunfullmäktige 2015-06-15, Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag av Österåkers kommun.

Bilagor

1. Revisionsrapport- Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018

Kent Henningson

Produktionschef

SKN § 4:7

Dnr SKOL 2018/0064

Svar på revisionsrapport – Granskning av program för uppföljning av privata utförare

Skolnämndens beslut

Svar på revisionsrapport – *Program för uppföljning av privata utförare*, PwC mars 2018 – överlämnas till Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Kommunrevisorerna har genomfört en granskning av nämndernas uppföljning och insyn av privata utförare i enlighet med Kommunfullmäktiges *Program för uppföljning och insyn av privata utförare*. Skolnämnden redovisar i föreliggande tjänsteutlåtande åtgärder som kommer vidtas med anledning av granskningen.

Beslutsunderlag

- Skolförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-04-18.

Förslag till beslut

Kenneth Netterström (M) yrkar bifall till Skolförvaltningens beslutsförslag innebärande att svar på revisionsrapport – *Program för uppföljning av privata utförare*, PwC mars 2018 – överlämnas till Kommunstyrelsen

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Skolnämnden beslutar enligt Kenneth Netterströms (M) yrkanden och finner att så är fallet.

Expedieras

- Kommunstyrelsen
- Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Skolförvaltningen

Till Skolnämnden

Datum 2018-04-18

Dnr SKOL15 2018/0064

Svar på revisionsrapport - Program för uppföljning av privata utförare

Sammanfattning

Kommunrevisorerna har genomfört en granskning av nämndernas uppföljning och insyn av privata utförare i enlighet med Kommunfullmäktiges *Program för uppföljning och insyn av privata utförare*. Skolnämnden redovisar i föreliggande tjänsteutlåtande åtgärder som kommer att vidtas med anledning av granskningen.

Beslutsförslag

Skolnämndens beslut

Svar på revisionsrapport - *Program för uppföljning av privata utförare*, PwC mars 2018 - överlämnas till Kommunstyrelsen.

Bakgrund

PwC har på uppdrag av kommunrevisorerna genomfört en granskning av Kommunstyrelsen och nämndernas följsamhet till fullmäktiges *Program för uppföljning och insyn av privata utförare* under perioden 2016 -- 2018. Syftet var att bedöma om nämnderna säkerställer uppföljning och kontroll av berörda verksamheter samt allmänhetens insyn. Rapporten redovisades i mars 2018.

För Skolnämndens del omfattas kommunal vuxenutbildning, som bedrivs dels i egen regi och dels av privata utförare. I rapporten framgår att Skolnämnden i huvudsak har uppfyllt kraven i fullmäktiges program, men att det delvis saknas en sammansfattande beskrivning av nämndens uppföljningsansvar för berörda verksamheter samt en tidsplan för uppföljningen i granskade dokument.

Förvaltningens slutsatser

I kommande verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser kommer nämnden på ett tydligare sätt redovisa uppföljning av verksamhet hos privata utförare i enlighet med Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

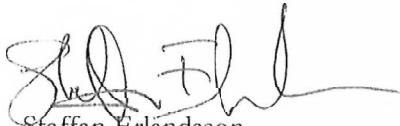
Revisionsrapport - Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018

Program för uppföljning och insyn KI' §4:19 2015

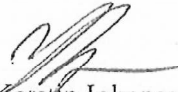
Bilagor

1. Revisionsrapport - Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018

Tjänsteutlåtande

Staffan Erländsson
skoldirektör

Kerstin Johansen
sakkunnig

Expedieras

KFN § 3:8

Dnr KFN 2018/0026

Svar på revisionsrapport – Granskning av program för uppföljning av privata utförare

Kultur- och fritidsnämndens beslut

1. Som yttrande till revisorernas granskningsrapport överlämna Kultur- och fritidsförvaltningens slutsatser, 2018-04-13.
2. Uppdra till Kultur- och fritidsförvaltningen att arbeta fram en tydlig plan för uppföljning med redovisning i oktober.

Sammanfattning

Kommunens förtroendevalda revisorer har uppdragit PwC att genomföra granskning av program för uppföljning av privata utförare. Syftet att kommunens förtroendevalda revisorer ska kunna göra en bedömning om nämnder och styrelse säkerställer en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförarens verksamhet.

Beslutsunderlag

Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-04-13.

Förslag till beslut

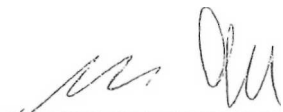
Mathias Lindow (L) yrkar bifall till Kultur- och fritidsförvaltningens beslutsförslag innebärande att tilldela ramavtal för musikundervisning i enlighet med bifogad rapport och tilldelningsbeslut.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt Mathias Lindows (L) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Förtroendevalda revisorer
- Kommunstyrelsen
- Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Kultur- och fritidsförvaltningen

Till Kultur- och fritidsnämnden

Datum 2018-04-13

Dnr KFN15 2018/0026

Svar på revisionsrapport - Granskning av program för uppföljning av privata utförare

Sammanfattning

Kommunens förtroendevalda revisorer har uppdragit PwC att genomföra granskning av program för uppföljning av privata utförare. Syftet att kommunens förtroendevalda revisorer ska kunna göra en bedömning om nämnder och styrelse säkerställer en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförares verksamhet.

Beslutsförslag

Kultur- och fritidsnämndens beslut

1. Som yttrande till revisorernas granskningsrapport överlämna Kultur- och fritidsförvaltningens slutsatser, 2018-04-13
2. Uppdra till Kultur- och fritidsförvaltningen att arbeta fram en tydlig plan för uppföljning med redovisning i oktober.

Bakgrund

År 2015 infördes nya krav i kommunallagen på att fullmäktige under varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för privata utförare som driver verksamhet på uppdrag av kommunen. Österåkers kommun antog ett sådant program 2015 där varje nämnd åläggs att ansvara för kontroll och uppföljning inom sitt ansvarsområde. Varje nämnd ska utarbeta en årlig plan för när och på vilket sätt verksamheten ska följas upp.

Revisionen har granskat hur berörda nämnder har genomfört programmet och därigenom bidragit till att förbättra allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet.

Förvaltningens slutsatser

Kultur och fritidsförvaltningen använder kommunens gemensamma mall för uppföljningen av privata utförare. Under 2018 kommer förvaltningen att arbeta fram en mer detaljerad plan för hur uppföljningen ska gå till. Under 2018 har både musikskoleverksamheten och driften av simhallen upphandlats på nytt varför en ny satsning på uppföljningen är naturlig. Redovisningen kommer att vara mer tydlig i verksamhetsberättelsen för 2018 enligt revisionens rekommendation.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

1. Revisionsrapport – Program för uppföljning av privata utförare, februari 2018
2. Missiv förtroendevalda revisorer – Granskning av program för uppföljning av privata utförare, 2018-03-05

Eva Wiström
Förvaltningschef

Katti Bauer
Sakkunnig idrott och fritid

Expedieras

- Förtroendevalda revisorer

VON § 5:8

Dnr. VON 2018/0043

Yttrande över revisorernas granskning av program för uppföljning av privata utförare

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Svar på revisionsrapport – Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018 – överlämnas till Kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av Kommunstyrelsen och nämndernas följsamhet till fullmäktiges program för uppföljning och insyn av privata utförare. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnder och styrelse säkerställer en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförares verksamhet.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-05-04.

Förslag till beslut

Mikael Ottosson (KD) yrkar bifall till Socialförvaltningens beslutsförslag innebärande:

1. Svar på revisionsrapport – Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018 – överlämnas till Kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Mikael Ottossons (KD) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

Kommunstyrelsen
Akten

M.O Me

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2018-05-04

Dnr VON 2018/0043-007(1)

Kommunrevisionens granskning av program för uppföljning av privata utförare

Sammanfattning

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av Kommunstyrelse och nämndernas följsamhet till fullmäktiges program för uppföljning och insyn av privata utförare. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnder och styrelse säkerställer en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförarens verksamhet. PwC har genomfört granskningen och en rapport är sammanställd i mars 2018. Nämnderna ska redovisa vilka åtgärder som ämnar vidtas med anledning av granskningens resultat

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Svar på revisionsrapport – Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018 – överlämnas till Kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omdelbart justerad

Bakgrund

År 2015 infördes krav i kommunallagen på att fullmäktige under varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för privata utförare som driver verksamhet på uppdrag av kommuner, landsting och regioner. Syftet är att kontroll och insyn ska bli bättre. Österåkers kommun antog ett sådant program 2015 genom beslut i Kommunfullmäktige ”Program för uppföljning och insyn av verksamheter som bedrivs av privata utförare”.

Av programmet framgår:

Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal/uppdragsbeskrivningar som träffas med varje utförare. I avtalen ska det säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter till kommunen samt vid vilken tidpunkt nödvändiga och specificerade uppgifter rapporteras till kommunen, i nationella register eller till andra myndigheter.

Avtalet/överenskommelsen ska också reglera hur kommunens uppföljningar återrapporteras till utföraren och redovisas till allmänheten.

Varje nämnd ska med Kommunfullmäktiges program som grund utarbeta en årlig plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Planen ska omfatta samtliga utförare oavsett

Tjänsteutlåtande

driftsform, även verksamhet i kommunal regi. Planen ska bifogas nämndens verksamhetsplan och följas upp och redovisas i samband med delårsrapportering och årsredovisning.

I programmet anges också tre typer av uppföljning som ska genomföras regelbundet; Utförmöten, Verksamhetsbesök och Fördjupad uppföljning

Revisionsfråga

Granskningen ska svara på om nämnder och styrelse säkerställer en ändamålsenlig uppföljning av kontroll av privata utförare och om allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförares verksamhet

Kontrollmål vid granskning

- Allmänheten ges insyn i privata utförares verksamhet genom att data och information tillgängliggjorts av respektive nämnd
- Nämnderna har utformat och genomfört årliga handlingsplaner vad gäller uppföljning och kontroll
- Handlingsplanerna lever upp till kraven som fastslås i programmet
- Nämnderna får återrapportering av vad kontroll och uppföljning visar
- Nämnderna har i förekommande fall agerat genom aktivt beslutsfattande utifrån uppföljningen och kontrollen

Sammanfattande bedömning och förslag till utveckling för berörda nämnder

Nämnder och styrelser säkerställer i delar en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförares verksamhet, men behöver;

- Förbättra redovisningen av resultatet av uppföljningar
- Förbättra återkoppling och rapportering till respektive nämnd
- Förbättra möjligheterna för allmänheten att få tillgång till uppföljningarnas resultat

Bedömning specifikt av Vård- och omsorgsnämndens plan för uppföljning

Det finns en sammanfattande beskrivning - Det framgår vad som ska följas upp - Former för uppföljning framgår - Det framgår vem som ansvarar - Särskilda granskningsområden framgår - Tidplan framgår delvis - Former för återkoppling framgår.

Revisorerna har begärt svar senast 31 maj 2018

Tjänsteutlåtande

Förvaltningens slutsatser

Vård- och omsorgsnämnden har avtal med ett flertal utförarverksamheter, både SoL och LSS, som upphandlats enligt LOV eller LOU. Egen regin är en stor utförare framför allt inom funktionshinderområdet LSS och SoL men även inom äldreomsorg. Individuella uppföljningar görs regelbundet av ansvarig biståndshandläggare/LSS-handläggare.

Förvaltningens förslag till svar på de tre rekommenderade utvecklingsområdena;

- **Förbättra redovisningen av resultatet av uppföljningar**

Förvaltningen arbetar med att se över formerna för uppföljning och redovisning då information om utförarverksamheterna inhämtas löpande under ett år. Uppföljningen ska därigenom bli mer systematisk och ändamålsenlig. Uppföljning enligt planen redovisas i delårsbokslutet och i verksamhetsberättelsen.

- **Förbättra återkoppling och rapportering till respektive nämnd**

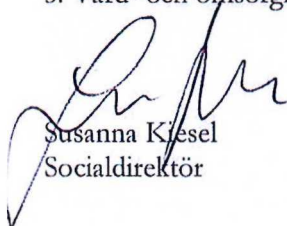
Varje uppföljning återrapporteras till nämnd. Tidplan för uppföljningar ska tydliggöras.

- **Förbättra möjligheterna för allmänheten att få tillgång till uppföljningarnas resultat**

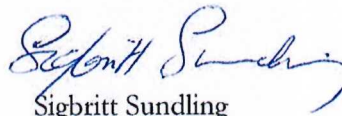
Förvaltningen tittar på formerna för redovisning av resultat av uppföljningar tillsammans med förvaltningens kommunikatör. Vid senaste bemötandeundersökningen gjordes en presentation på kommunens hemsida. Resultat av uppföljningar kan även lyftas fram som en nyhet på kommunens hemsida och sociala medier. En jämförelsetjänst för hemtjänst och särskilt boende finns via kommunens hemsida med länk till Socialstyrelsens äldreguide.

Bilagor

1. Revisionsrapport "Program för uppföljning av privata utförare – Österåkers kommun" PWC Mars 2018
2. Följebrev från Österåkers kommuns revisorer, 2018-03-15
3. Vård- och omsorgsnämndens rutin för uppföljning verksamhet 2018

Susanna Kjessel
Socialdirektör

Sigbritt Sundling
Stabschef

Expedieras

Akten
Kommunens revisorer

2013-05-28
rev. 2017-08-29

Rutin för uppföljning av verksamheter inom vård och omsorg

Bakgrund och kvalitet

Vård- och omsorgsnämnden har antagit ett ledningssystem för kvalitet baserat på bestämmelserna i Socialstyrelsens föreskrift Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). I nämndens kvalitetsledningssystem konstateras bland annat att nämnden ska ha system för kontroll av verksamheter för att säkra kvaliteten i den omsorg som nämnden ansvarar för.

I SOSFS 2011:9 definieras kvalitet enligt följande:

Att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade och beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

I reglementet för Vård- och omsorgsnämnden anges att nämnden bland annat har som uppgift att:

- bedöma behovet av vård och omsorg samt verka för ett allsidigt och varierat utbud med hög kvalitet som tillgodoser vårdtagarens och anhörigas önskemål om vård och omsorg
- tillse att kommuninvånarna enkelt kan tillgodogöra sig information om utbudet (mål, uppföljning och utvärdering)
- svara för kommunens granskning och uppföljning av utförare av vård- och omsorgsverksamhet i enlighet med fastställda tillämpningsföreskrifter.

De lagstiftningar som styr verksamheten som Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för är socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). I samtliga lagar finns bestämmelser om att verksamheten ska vara av god kvalitet och att kvaliteten ska utvecklas och säkras.

Underlag för uppföljningar återfinns både i lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd samt kommunens egna styrdokument. För upphandlade verksamheter utgör avtal och förfrågningsunderlag underlag för uppföljningar och granskning. För verksamheter som drivs av Österåkers kommuns Produktionsstyrelse (PS) finns motsvarande beställningar.

I denna rutin beskrivs hur Vård- och omsorgsnämnden följer upp verksamheter som nämnden är ansvarig för.

Vilka verksamheter följs upp?

- Den kommunala Produktionsstyrelsens verksamheter, såväl anslags- som prestationsfinansierad, som drivs enligt beställning av Vård- och omsorgsnämnden
- Verksamheter vars drift är upphandlad enligt lag om offentlig upphandling (LOU)
- Verksamheter upphandlade enligt lag om valfrihetssystem (LOV)
- Verksamheter upphandlade enligt LOU med ramavtal

De verksamheter som omfattas är särskilt boende för äldre, hemtjänst, dagverksamheter (öppna och biståndsbedömda), träffpunkter och andra anslagsfinansierade uppdrag, boendestöd, tillhandahållande av kontaktperson, bostäder för personer med funktionsnedsättning, dagliga verksamheter och sysselsättning, korttidsvistelse, korttidstillsyn, ledsagning och avlösning.

Metoder för uppföljning

Samverkansmöten

- Medicinskt ansvarig sjuksköterska och kvalitetsansvarig för rehabilitering har hälso- och sjukvårdsmöten fyra gånger per år med enhetschefer vid särskilda boenden för äldre gemensamt samt för enhetschefer inom LSS boende och daglig verksamhet.
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska, sakkunnig för äldreomsorg och enhetschef för enheten för stöd till äldre och funktionsnedsatta har samverkansmöten fyra gånger per år med utförarna för särskilt boende och dagverksamhet gemensamt.
- Sakkunnig för äldreomsorg och enhetschef för enheten för stöd till äldre och funktionsnedsatta har samverkansmöten fyra gånger per år med utförarna inom hemtjänst gemensamt.
- En gång per år träffar sakkunnig för äldreomsorg respektive utförare inom hemtjänst individuellt.
- En gång per år träffar sakkunnig för funktionshinder och enhetschef för vuxenstödsenheten och enhetschef enheten för stöd till barn och unga utförarna inom LSS-verksamheter och verksamheter inom socialpsykiatri gemensamt.
- En gång per år träffar sakkunnig för funktionshinder utförarna inom LSS-verksamheter och verksamheter för personer med psykiska funktionsnedsättningar individuellt.
- Sakkunniga, medicinskt ansvarig sjuksköterska och enhetscheferna för enheten för stöd till äldre och funktionsnedsatta, vuxenstödsenheten och enheten för stöd till barn träffar verksamhetschef för vård och omsorg (äldreomsorg och funktionsnedsättning) inom produktionsförvaltningen vid behov.
- Individuella beslut inom Sol och LSS följs upp av biståndshandläggaren årligen.
- Ytterligare möten bokas vid behov

Årlig inlämning av uppgifter

Årligen lämnar utförarna in verksamhetsplan för kommande år och verksamhetsberättelse för det gångna året, liksom patientsäkerhetsberättelse där det är aktuellt. I verksamhetsplanen redovisas bland annat plan för utveckling och kvalitetshöjande åtgärder. I verksamhetsberättelsen redovisas bland annat genomförda förbättringar och resultat från kundundersökningar om nöjdhet.

Avtalsuppföljning

Varje år genomför upphandlingsenheten avtalsuppföljning med leverantörer som har avtal enligt LOV eller LOU. Då kontrolleras att avtalsvillkor följs och att leverantören uppfyller krav på ekonomisk stabilitet. Sakkunnig och medicinskt ansvarig sjuksköterska från socialförvaltningen inbjuds av upphandlingsenheten att delta och inhämtar information från biståndshandläggarna.

Fördjupad uppföljning

Vart tredje år görs en planerad fördjupad uppföljning hos utförarna i såväl anslagsfinansierad som prestationsfinansierad verksamhet inom äldreomsorg och inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning. Även LOV-utförare vars kunder till minst en tredjedel består av Österåkersbor får genomgå en fördjupad uppföljning.

Uppföljningen görs vid besök i verksamheten. Frågor ställs till ledning och personal. Information inhämtas från biståndshandläggare. Dessutom kan synpunkter från den enskilde och eventuellt anhörig inhämtas på lämpligt sätt. Uppföljningen genomförs utifrån en checklista med frågor som rör verksamhetens delområden och redovisas till Vård- och omsorgsnämnden i form av en rapport. Om verksamheten inte uppfyller krav enligt lag och avtal/beställning begärs en handlingsplan in som även den redovisas till nämnd tillsammans med rapporten.

Uppföljning kan också göras på förekommen anledning, exempelvis vid ett allvarligt klagomål. Det kan ske via ett så kallat oanmält besök. Det kan också genomföras på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden eller om en specifik fråga ska följas upp. Exempel på specifika frågor kan vara nattbemanning eller dokumentation.

Brukarundersökningar

Utöver de brukarundersökningar som utförarna gör genomför socialförvaltningen brukarundersökningar till enskilda. Dessa kan göras genom enkäter genomförda av Socialstyrelsen eller Sveriges kommuner och landsting. Undersökningar genomförs varje, vartannat eller vart tredje år beroende på område.

Synpunkter och klagomål samt missförhållanden

Synpunkter och klagomål som handläggs i verksamheterna redovisas per halvår till förvaltningen. Allvarligare klagomål meddelas förvaltningens sakkunniga direkt och löpande (redovisas till nämnd). Utförarna ska omedelbart informera socialförvaltningen om rapporterade missförhållanden (lex Sarah).

Hälso- och sjukvård

Medicinskt ansvarig sjuksköterska och kvalitetsansvarig för rehabilitering genomför vartannat år en uppföljning av hälso- och sjukvården på särskilt boende (Qusta eller liknande). Vartannat år sker en granskning av dokumentationen inom hälso- och sjukvård.

Varje år ska vårdgivarna upprätta en patientsäkerhetsberättelse som ska finnas tillgänglig på verksamheten den 1 mars.

Utöver ovanstående görs årliga trycksårsmätningar, infektionsregistrering och registrering i nationella kvalitetsregister. Antalet avvikelser inom HSL redovisas i verksamhetsberättelsen.

Biståndshandläggarens individuella uppföljning

Biståndshandläggarna har ansvar för planering och uppföljning av insatser till enskilda. Beslut om insatser ska följas upp varje år. Handläggarnas erfarenheter tas vid fördjupade uppföljningar tillvara genom intervjuer och samtal.

Översikt

	Samverkans- möten	Synpunkter & klagomål, Enkäter	Avtals- uppföljning	QUSTA eller liknande modell om hälso- o sjukvård	Årlig inlämning av v- berättelse o v-plan	Fördjupad uppföljning	Individuell uppföljning
Äldreomsorg							
Kommunala verksamheter	x	x		x	x	x	x
Anslagsfinansierade verksamheter	x	x			x	x	
Entreprenader LOU	x	x	x	x	x	x	x
LOV	x	x	x		x	x	x
Ramavtal LOU			x				x
Funktionshinder							
Kommunala verksamheter	x	x		x	x	x	x
Anslagsfinansierade verksamheter	x	x			x	x	
Entreprenader LOU	x	x	x	x	x	x	x
LOV	x	x	x		x	x	x
Ramavtal LOU			x				x

SN § 5:8

Dnr. SN 2018/0037

Svar på kommunrevisionens granskning av program för uppföljning av privata utförare

Socialnämndens beslut

1. Svar på revisionsrapport – Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018 – överlämnas till Kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av Kommunstyrelsen och nämndernas följsamhet till fullmäktiges program för uppföljning och insyn av privata utförare. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnder och styrelse säkerställer en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförarens verksamhet. PwC har genomfört granskningen och en rapport är sammanställd i mars 2018. Nämnderna ska redovisa vilka åtgärder som ämnar vidtas med anledning av granskningens resultat.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-05-04.

Förslag till beslut

Christina Funhammar (M) yrkar bifall till Socialförvaltningens beslutsförslag innebärande

1. Svar på revisionsrapport – Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018 – överlämnas till Kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Socialnämnden beslutar enligt Christina Funhammars (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

Kommunstyrelsen

Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Datum 2018-05-04
Dnr SN 2018/0037

Till Socialnämnden

Kommunrevisionens granskning av program för uppföljning av privata utförare

Sammanfattning

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av Kommunstyrelsen och nämndernas följsamhet till fullmäktiges program för uppföljning och insyn av privata utförare. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnder och styrelse säkerställer en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförare verksamhet. PwC har genomfört granskningen och en rapport är sammanställd i mars 2018. Nämnderna ska redovisa vilka åtgärder som ämnar vidtas med anledning av granskningens resultat

Beslutsförslag

Socialnämndens beslut

1. Svar på revisionsrapport – Program för uppföljning av privata utförare, PwC mars 2018 – överlämnas till Kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

År 2015 infördes krav i kommunallagen på att fullmäktige under varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för privata utförare som driver verksamhet på uppdrag av kommuner, landsting och regioner. Syftet är att kontroll och insyn ska bli bättre. Österåkers kommun antog ett sådant program 2015 genom beslut i Kommunfullmäktige ”Program för uppföljning och insyn av verksamheter som bedrivs av privata utförare”.

Av programmet framgår:

Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal/uppdragsbeskrivningar som träffas med varje utförare. I avtalen ska det säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter till kommunen samt vid vilken tidpunkt nödvändiga och specificerade uppgifter rapporteras till kommunen, i nationella register eller till andra myndigheter.

Avtalet/överenskommelsen ska också reglera hur kommunens uppföljningar återrapporteras till utföraren och redovisas till allmänheten.

Varje nämnd ska med Kommunfullmäktiges program som grund utarbeta en årlig plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Planen ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform, även verksamhet i kommunal regi. Planen ska bifogas nämndens verksamhetsplan och följas upp och redovisas i samband med delårsrapportering och årsredovisning.

Tjänsteutlåtande

I programmet anges också tre typer av uppföljning som ska genomföras regelbundet; Utförmöten, Verksamhetsbesök och Fördjupad uppföljning.

Revisionsfråga

Granskningen ska svara på om nämnder och styrelse säkerställer en ändamålsenlig uppföljning av kontroll av privata utförare och om allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförares verksamhet

Kontrollmål vid granskning

- Allmänheten ges insyn i privata utförares verksamhet genom att data och information tillgängliggjorts av respektive nämnd
- Nämnderna har utformat och genomfört årliga handlingsplaner vad gäller uppföljning och kontroll
- Handlingsplanerna lever upp till kraven som fastslås i programmet
- Nämnderna får återrapportering av vad kontroll och uppföljning visar
- Nämnderna har i förekommande fall agerat genom aktivt beslutsfattande utifrån uppföljningen och kontrollen

Sammanfattande bedömning och förslag till utveckling för berörda nämnder

Nämnder och styrelser säkerställer i delar en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare och att allmänheten ges tillräcklig insyn i privata utförares verksamhet, men behöver;

- Förbättra redovisningen av resultatet av uppföljningar
- Förbättra återkoppling och rapportering till respektive nämnd
- Förbättra möjligheterna för allmänheten att få tillgång till uppföljningarnas resultat

Bedömning specifikt av Socialnämndens plan för uppföljning

Det finns en sammanfattande beskrivning - Det framgår vad som ska följas upp - Former för uppföljning framgår - Det framgår vem som ansvarar - Särskilda granskningsområden framgår - Tidplan framgår delvis - Former för återkoppling framgår.

Revisorerna har begärt svar senast den 31 maj 2018.

Förvaltningens slutsatser

Socialnämnden nyttjar få utförarverksamheter som upphandlats enligt LOV eller LOU. Ramavtal finns med flera utförarverksamheter inom olika verksamhetsområden. Individuella uppföljningar görs regelbundet av ansvarig socialsekreterare. För barn och unga görs uppföljning var sjätte månad.

Förvaltningen förslag till svar på de tre rekommenderade utvecklingsområdena;

• Förbättra redovisningen av resultatet av uppföljningar

Förvaltningen arbetar med att se över formerna för uppföljning och redovisning då information om utförarverksamheterna inhämtas löpande under ett år. Uppföljningen ska därigenom bli mer systematisk och ändamålsenlig. Uppföljning enligt planen redovisas i delårsbokslutet och i verksamhetsberättelsen.

• Förbättra återkoppling och rapportering till respektive nämnd

Varje uppföljning återrapporteras till nämnd. Tidplan för uppföljningar ska tydliggöras.

Tjänsteutlåtande

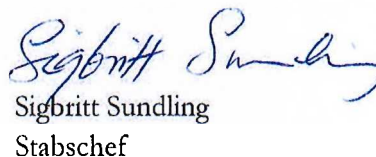
• **Förbättra möjligheterna för allmänheten att få tillgång till uppföljningarnas resultat**
Förvaltningen tittar på formerna för redovisning av resultat av uppföljningar tillsammans med förvaltningens kommunikator. Vid senaste bemötandeundersökningen gjordes en presentation på kommunens hemsida. Resultat av uppföljningar kan även lyftas fram som en nyhet på kommunens hemsida och sociala medier. En jämförelsetjänst för verksamheten familjerådgivning finns via kommunens hemsida.

Bilagor

1. Revisionsrapport ”Program för uppföljning av privata utförare – Österåkers kommun” PWC Mars 2018
2. Följebrev från Österåkers kommuns revisorer, 2018-03-15
3. Socialnämndens plan för uppföljning verksamhet 2018

Susanna Kiesel
Socialchef

Sigbritt Sundling
Stabschef

Expedieras

Kommunens revisorer
Akten

Socialnämndens uppföljning av privata utförare

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2015 ett kommunövergripande program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (KS 2015/0193).

Programmet antogs mot bakgrund av nya bestämmelser i kommunallagen som syftar till att förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare, att öka allmänhetens insyn och stimulera till ett strategiskt förhållningssätt när privata utförare anlitas (KL kap 3 §§19, 19a,19b).

I programmet åläggs nämnden att ta fram en uppföljnings- och utvärderingsplan för den verksamhet som på nämndens uppdrag utförs av privata utförare.

Socialnämndens ansvar att säkra kvaliteten inom socialtjänsten

Kravet på uppföljning och kontroll återfinns i det ledningssystem för kvalitet som socialnämnden antagit, baserat på bestämmelserna i Socialstyrelsens föreskrift Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). I det konstateras bland annat att nämnden ska ha ett system för kontroll av verksamheter, för att säkra kvaliteten i de verksamheter som nämnden ansvarar för.

I SOSFS 2011:9 definieras kvalitet enligt följande:

Att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade och beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.
--

I reglementet för socialnämnden anges att nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänstlagen (SoL) och vad som i lag sägs om socialnämnd utom vad som avser omsorgen om äldre människor och människor med fysiska och psykiska funktionshinder.

Det är socialtjänstlagen som i huvudsak styr socialnämndens verksamhet. I denna lag finns bestämmelser om krav på att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet och att kvaliteten ska utvecklas och säkras. Socialnämndens särskilda ansvar för uppföljning av barn och unga som placeras utanför det ursprungliga hemmet finns också reglerat i socialtjänstlagen.

Verksamheter som följs upp

Privata utförare som genom avtal utför verksamhet på nämndens uppdrag följs upp.

Det gäller:

- verksamheter upphandlad enligt lag om offentlig upphandling (LOU),
- verksamheter upphandlade enligt lag om valfrihetssystem (LOV) och
- verksamheter som är direktupphandlade genom avtal

De verksamheter som omfattas är:

- ✓ boende (HVB) för barn och unga 0-20 år
- ✓ konsulentstödda familjehem
- ✓ familjerådgivning
- ✓ boende (HVB) för personer med missbruk

Regelbunden insyn/uppföljning

- En gång per år kallar upphandlingsenheten samtliga utförare inom LOV till ett gemensamt möte. Uppföljningen rör avtalsfrågor och ekonomisk stabilitet. Vid mötet deltar sakkunnig.
- I samband med tecknande av nytt avtal besöker sakkunnig respektive utförare av familjerådgivning för verksamhetsuppföljning. Uppföljningen dokumenteras och redovisas till förvaltningsledningen.
- En gång per år besöks privata utförarens verksamheter (ej ramavtal). Uppföljningen dokumenteras och redovisas till förvaltningsledningen.
- Ramavtal som slutits i samverkan med andra kommuner följs upp gemensamt. Plan för hur och när uppföljning ska ske beslutas gemensamt av deltagande kommuner. Uppföljningen dokumenteras och redovisas till förvaltningsledningen.

Riktad insyn/uppföljning

Vid förekommen anledning, exempelvis vid allvarliga klagomål eller då man finner lämpligt, kan oanmälda besök göras. Dessa utförs av sakkunnig och rapporteras till förvaltningsledningen.

Individuell uppföljning

Beslut om individuella insatser till klienter följs upp av ansvarig socialsekreterare. I samband med uppföljning av verksamheter tas socialsekreterarens erfarenheter tillvara genom intervjuer och samtal.

Årlig inlämning av uppgifter

Årligen lämnar utförarna inom LOV in resultat från egen kundundersökning till sakkunnig.

Fördjupad uppföljning

Enligt kommunens antagna *Program för uppföljning* ska det vart tredje år genomföras en planerad fördjupad uppföljning hos utförarna.

Uppföljningen görs vid besök i verksamheten. Frågor ställs till ledning och personal. Information inhämtas från socialsekreterare som fattat beslut om insats i berörd verksamhet. Dessutom kan synpunkter från den enskilde och eventuellt anhörig inhämtas på lämpligt sätt. Uppföljningen sammanställs i en rapport som redovisas till socialnämnden.

Brukarundersökningar

Utöver de brukarundersökningar som utförarna gör genomför socialförvaltningen brukarundersökningar till enskilda som besöker socialförvaltningen. Dessa sammanställs och redovisas till nämnden.

Synpunkter och klagomål samt missförhållanden

Alla utförare ska enligt avtal ha ett system för att hantera och följa upp synpunkter och klagomål. Klagomål och synpunkter ska redovisas till socialnämnden. När och hur ofta ska vara reglerat i avtal.

Alla utförare ska ha ett eget system för hantering av missförhållanden. Utförarna ska informera uppdragsgivaren, socialnämnden, om rapporter och anmälningar enligt bestämmelserna om lex Sarah. När och hur ofta ska vara reglerat i avtal.

Plan för uppföljning av privata utförare

Tidsperiod: 2018-2020

HVB och konsulentstödda familjehem missbruk

- Plan för uppföljning fastställs tillsammans med upphandlande kommuner genom Kommentus.

HVB barn och unga

- Följs upp enligt mall.

Familjerådgivning

- följs upp i samband med tecknande av nytt avtal.

§ 5:11

Revisionsrapport – Program för uppföljning av privata utförare

Byggnadsnämnden har i samband med kallelse till dagens sammanträde tillställts rubricerad revisionsrapport. Nämnden har läst rapporten, tar till sig synpunkterna i sitt fortsatta arbete, och avser återkomma i frågan under hösten.

§ 5:12

Revisionsrapport – Granskning av kommunens tillgänglighet och servicenivå

Byggnadsnämnden har i samband med kallelse till dagens sammanträde tillställts rubricerad revisionsrapport. Nämnden har läst rapporten, tar till sig synpunkterna i sitt fortsatta arbete, och avser återkomma i frågan under hösten.